

ผลของการให้คำปรึกษารายบุคคลตามทฤษฎีเกสตัลท์ที่มีต่อความสามารถในการเผชิญ
และฝ่าฟันอุปสรรคของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

วีระเชน ชินศักดิ์ชัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา

มิถุนายน 2548

ISBN 974-502-531-3

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ และคณะกรรมการสอบปากเปล่าวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณา
วิทยานิพนธ์ของ วีระเชน ชินศักดิ์ชัย ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนวของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

ประธาน

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมคิด บุญเรือง)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ วิณี ชิตเชิดวงศ์)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ไพรัตน์ วงษ์นาม)

คณะกรรมการสอบปากเปล่า

ประธาน

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมคิด บุญเรือง)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ วิณี ชิตเชิดวงศ์)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ไพรัตน์ วงษ์นาม)

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เฉลิมวงศ์ วัฒนสุนทร)

กรรมการ

(ดร.มณฑิรา ชมดอกไม้)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว ของมหาวิทยาลัยบูรพา

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.ประทุม ม่วงมี)

วันที่ 16 เดือน มิถุนายน พ.ศ. 2548

การวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา
จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา
ประจำภาคปลาย ปีการศึกษา 2547

ประกาศคุณประการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมคิด บุญเรือง ประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์วิณี ชิดเชิดวงศ์ รองศาสตราจารย์ ดร.ไพรัตน์ วงษ์นาม คณะกรรมการที่ปรึกษา ที่กรุณาให้คำแนะนำแนวทางที่ถูกต้องและเอาใจใส่ ด้วยดีเสมอมา ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เฉลิมวงศ์ วัฒนสุนทร ดร.มณฑิรา ชมคอกไม้ ซึ่งเป็นคณะกรรมการสอบปากเปล่าวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้ความช่วยเหลือตลอดจนช่วยปรับปรุงแก้ไข มีผลให้วิทยานิพนธ์มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.เรียม ศรีทอง รองศาสตราจารย์นันทิกา แยมสรวล และอุปสังฆราช ดร.วิระ พงษ์รักษ์ ที่กรุณารับเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ชูจิตต์ เขียวสมบูรณ์ ที่กรุณาตรวจสอบบทคัดย่อ ภาษาอังกฤษให้กับผู้วิจัย ขอขอบคุณ ดร.จามจุรี จำเมือง คุณฉัตรชัย ภิมย์ ที่ให้ที่พักในระหว่างการแสวงหาข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยและขอขอบคุณ อาจารย์ศิริรัตน์ พิณพาทย์ ฝ่ายงานแนะแนว โรงเรียนชลราษฎรอำรุง 2 ที่ให้ความสะดวกในระหว่างการทำวิจัยในครั้งนี้

ขอขอบคุณ คุณกิริณา วชิโรภาสกรณ์ คุณจำรัส แพรพันธ์ คุณปวีณา วงศรุตวานิช และคุณอำไพ ชินศักดิ์ชัย น้องสาวอันเป็นที่รักรวมถึงเพื่อนร่วมรุ่นที่มีความห่วงใยให้กันเสมอมา

ท้ายที่สุดนี้ ขอโน้มระลึกถึงพระคุณของบิดา มารดา ครู อาจารย์ ที่คอยอบรมเลี้ยงดู และให้การศึกษาตลอดมา ซึ่งมีส่วนทำให้การทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี

วิระเชน ชินศักดิ์ชัย

46910877: สาขาวิชา: จิตวิทยาการแนะแนว; กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว)

คำสำคัญ: ความสามารถในการเผชิญและฝ่าฟันอุปสรรค/ การให้คำปรึกษารายบุคคล
ตามทฤษฎีเกสตัลท์/ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

วีระเชน ชินศักดิ์ชัย: ผลของการให้คำปรึกษารายบุคคลตามทฤษฎีเกสตัลท์ที่มีต่อ
ความสามารถในการเผชิญและฝ่าฟันอุปสรรคของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 (THE EFFECTS
OF GESTALT INDIVIDUAL COUNSELING ON ADVERSITY QUOTIENT (AQ) OF
MATTHAYOMSUKSA 2 STUDENTS) อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์: สมคิด บุญเรือง, คด.,
วิณี ชิดเชิดวงศ์, กศ.ม., ไพรัตน์ วงษ์นาม, คด. 108 หน้า. ปี พ.ศ. 2548. ISBN 974-502-531-3

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการให้คำปรึกษารายบุคคลตามทฤษฎี
เกสตัลท์ที่มีต่อความสามารถในการเผชิญและฝ่าฟันอุปสรรคของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
ที่มีคะแนนความสามารถในการเผชิญและฝ่าฟันอุปสรรคตั้งแต่เปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 ลงมา
จำนวน 12 คน แบ่ง 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ 1 เป็นกลุ่มที่ได้รับการให้คำปรึกษารายบุคคลตามทฤษฎี
เกสตัลท์ กลุ่มที่ 2 เป็นกลุ่มควบคุมที่เรียนตามปกติ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ
การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบวัดซ้ำประเภทหนึ่งตัวแปรระหว่างกลุ่มและหนึ่งตัวแปร
ภายในกลุ่มและการทดสอบความแตกต่างระหว่างคู่แบบนิวแมน-คูลส์ (Newman-Keuls)

ผลการวิจัยพบว่า มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการทดลองกับระยะเวลาของการทดลอง
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษารายบุคคลตามทฤษฎี
เกสตัลท์มีความสามารถในการเผชิญและฝ่าฟันอุปสรรคในระยะหลังการทดลองและระยะ
ติดตามผลดีกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนที่ได้รับ
การให้คำปรึกษารายบุคคลตามทฤษฎีเกสตัลท์ที่มีต่อความสามารถในการเผชิญและฝ่าฟันอุปสรรค
ในระยะหลังการทดลองและระยะติดตามผลสูงกว่าระยะก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ .05 นักเรียนกลุ่มที่ได้รับการให้คำปรึกษารายบุคคลตามทฤษฎีเกสตัลท์
มีความสามารถในการเผชิญและฝ่าฟันอุปสรรคในระยะหลังการทดลองกับระยะติดตามผล
แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

46910877: MAJOR: GUIDANCE PSYCHOLOGY; M.Ed. (GUIDANCE PSYCHOLOGY)

KEYWORDS : GESTALT INDIVIDUAL COUNSELING/ ADVERSITY QUOTIENT (AQ)/
MATTHAYOMSUKSA 2 STUDENTS

WEERACHEN CHINSAKCHAI: THE EFFECTS OF GESTALT INDIVIDUAL
COUNSELING ON ADVERSITY QUOTIENT (AQ) OF MATTHAYOMSUKSA 2
STUDENTS. THESIS ADVISORS: SOMKID BOONRUANG, Ed.D., VINEE
CHITCHUTVONG, M.Ed., PAIRAT WONGNAM, Ed.D. 108 P. 2005.
ISBN 974-502-531-3

The purpose of this research was to study the effects of Gestalt individual counseling on AQ of Matthayomsuksa 2 students. The sample consisted of twelve Matthayomsuksa 2 students, who had the scores on AQ scale scores at 25th percentile and below. The subjects were then randomly divided into two groups: the experimental group which received the Gestalt individual counseling and the controlled group which received the normal classroom activities. The data were analyzed by repeated measure analysis of variance: one between-subjects variable and one within-subjects variable and paired-different by Newman-Keuls procedure.

The findings revealed that there was a statistically significant interaction at the level of .05 between the methods and the duration of experiment. The students in the experimental group had higher scores in the posttest and the follow-up periods than in the pretest periods; likewise, the scores during the follow-up period were higher than those in the pretest periods at .05. No significant difference was found on AQ scores during the posttest phase and the follow-up phase of the experimental group.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	จ
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ณ
สารบัญภาพ.....	ญ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
สมมติฐานของการวิจัย.....	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษารายบุคคล.....	7
ความหมายของการให้คำปรึกษา.....	7
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษารายบุคคลตามทฤษฎีเกสตัลท์.....	11
ความเป็นมาของกลุ่มเกสตัลท์.....	11
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษาตามทฤษฎีเกสตัลท์.....	17
งานวิจัยในประเทศ.....	17
งานวิจัยต่างประเทศ.....	19
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการเผชิญและฝ่าฟันอุปสรรค.....	20
ความสามารถในการเผชิญและฝ่าฟันอุปสรรค.....	20
ทฤษฎีความสามารถในการเผชิญและฝ่าฟันอุปสรรค.....	21
ความสำคัญของความสามารถในการเผชิญและฝ่าฟันอุปสรรค.....	22
แนวคิดในการพัฒนาความสามารถในการเผชิญและฝ่าฟันอุปสรรค.....	31

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการเผชิญและฝ่าฟันอุปสรรค.....	32
งานวิจัยในประเทศ.....	32
งานวิจัยต่างประเทศ.....	33
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	35
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	35
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	36
การสร้างเครื่องมือในการวิจัย.....	36
การดำเนินการทดลอง.....	38
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	39
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	41
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	41
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	41
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	42
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	53
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	53
อภิปรายผล.....	53
ข้อเสนอแนะ.....	58
ข้อเสนอแนะทั่วไป.....	58
ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการทำวิจัย.....	58
บรรณานุกรม.....	59
ภาคผนวก.....	64
ภาคผนวก ก.....	65
ภาคผนวก ข.....	72
ภาคผนวก ค.....	103
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	108

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1	ลักษณะของนักสู้ 3 ประเภท..... 25
2	แบบแผนการทดลอง..... 38
3	ค่าเฉลี่ยความสามารถในการเผชิญและฝ่าฟันอุปสรรคในระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผล ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ ได้รับการให้คำปรึกษารายบุคคลตามทฤษฎีเกสตัลท์ และกลุ่มควบคุม..... 43
4	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อศึกษาผลหลัก (Main Effects) ของวิธีการ ระยะเวลา และปฏิสัมพันธ์ (Interaction) ระหว่างวิธีการ และระยะเวลาการ ทดลอง..... 46
5	ผลการทดสอบผลย่อย (Simple Effects) ของวิธีการทดลองในระยะ ก่อนการทดลอง..... 48
6	ผลการทดสอบผลย่อยของวิธีการทดลองในระยะหลังการทดลอง..... 49
7	ผลการทดสอบผลย่อยของวิธีการทดลองในระยะติดตามผล..... 50
8	ผลการทดสอบผลย่อยของระยะเวลาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการ ให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคลตามทฤษฎีเกสตัลท์..... 51
9	เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการเผชิญและฝ่าฟันอุปสรรคของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการให้คำปรึกษารายบุคคลตามทฤษฎีเกสตัลท์เป็น รายคู่ในระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผลด้วยวิธี ทดสอบแบบนิวแมน - คูลส์ (Newman-Keuls Method)..... 52

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 ความสัมพันธ์ระหว่างวิทยาศาสตร์ 3 สาขาที่เป็นทฤษฎีพื้นฐานของ เอคิว.....	22
2 ระดับของอุปสรรคความยากลำบาก.....	26
3 ต้นไม้แห่งความสำเร็จ.....	28
4 แผนภูมิเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความสามารถในการเผชิญและฝ่าฟันอุปสรรค ใน กลุ่มทดลองที่ได้รับการให้คำปรึกษารายบุคคลตามทฤษฎีเกสตัลท์ และกลุ่มควบคุม ในระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผล.....	44
5 แผนภูมิเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความสามารถในการเผชิญและฝ่าฟันอุปสรรค ในระยะ ก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผลของกลุ่มทดลองที่ได้รับ การให้คำปรึกษารายบุคคลทฤษฎีเกสตัลท์ และกลุ่มควบคุม.....	45
6 กราฟเส้นแสดงปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการกับระยะเวลาการทดลอง.....	47